

ร่างพระราชบัญญัติการบริหารจัดการน้ำและการป้องกันน้ำท่วม
แบบบูรณาการ พ.ศ.
(นายบัณฑิต ศรีภา กับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 10,498 คน เป็นผู้เสนอ)

☒ เป็นร่างการเงิน ☐ ไม่เป็นร่างการเงิน

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการให้มีกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการน้ำและการป้องกันน้ำท่วมแบบบูรณาการ เนื่องจากประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาทรัพยากรน้ำหลายด้าน ซึ่งเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นระบบ ประกอบกับหน่วยงานของรัฐยังขาดกลไกในการบูรณาการในระดับประเทศเพื่อบริหารจัดการน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น สมควรมีกฎหมายในการบูรณาการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การป้องกันผลกระทบจากน้ำท่วมและภัยแล้ง รวมทั้งส่งเสริมการใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อการพัฒนาประเทศและสร้างความมั่นคงด้านน้ำให้กับประชาชน ตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ได้บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลและชุมชนในการเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อร่วมกันอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟู บริหารจัดการ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ มีดังต่อไปนี้

1. กำหนดหลักการในการบริหารจัดการน้ำ การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรับรองสิทธิของประชาชนที่จะได้รับการป้องกันและลดผลกระทบจากน้ำท่วม การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และการชดเชยหรือเยียวยาจากผลกระทบในการดำเนินการตามกฎหมายนี้ (ร่างมาตรา 5-7)

2. กำหนดให้มี “คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำแห่งชาติ” พร้อมองค์ประกอบ วาระ หน้าที่ และอำนาจ การดำเนินงานและงบประมาณของคณะกรรมการ โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติสนับสนุนการดำเนินงาน (ร่างมาตรา 8-16)

3. ระบุหน้าที่และอำนาจซึ่งคณะกรรมการต้องดำเนินการ 3 ด้าน (ร่างมาตรา 17-43) คือ

3.1 การวางแผนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ แผนการพัฒนาทางน้ำสำรอง แผนการสร้างเขื่อนป้องกันน้ำท่วมในอ่าวไทย แผนพัฒนาระบบระบายน้ำในเขตเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ และแผนการพัฒนาระบบระบายน้ำและส่งเสริมธนาคารน้ำใต้ดิน พร้อมทั้งจัดทำรายงานความคืบหน้าของโครงการโครงสร้างพื้นฐานทุกปี

3.2 การบริหารความเสี่ยงและระบบเตือนภัย โดยจัดทำระบบเตือนภัยน้ำท่วมล่วงหน้า จัดตั้งศูนย์ประสานงานเตือนภัยน้ำท่วมแห่งชาติ แผนที่ความเสี่ยงน้ำท่วม แผนรับมือเหตุฉุกเฉินน้ำท่วมในพื้นที่เสี่ยงภัย รวมถึงฐานข้อมูลและช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงได้ง่าย ทั้งนี้ ให้รายงานการติดตามและประเมินผลระบบเตือนภัยทุกปี

3.3 การจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน โดยมีแผนดังกล่าว แผนการจัดสรรน้ำ แผนเชิงบูรณาการในการจัดสรรน้ำระดับภูมิภาค มาตรการควบคุมคุณภาพน้ำ การดำเนินการเพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติ การส่งเสริมการใช้น้ำหมุนเวียนและการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพในภาคการเกษตร รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำและการศึกษาวิจัยด้านการจัดการน้ำ

4. กำหนดให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัตินี้ พร้อมทั้งให้คณะกรรมการจัดการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน จัดตั้งเครือข่ายชุมชนบริหารจัดการน้ำและศูนย์รับข้อร้องเรียน รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลและจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ (ร่างมาตรา 44-51)

5. จัดตั้งกองทุนการบริหารจัดการน้ำแห่งชาติ วัตถุประสงค์ คณะกรรมการและวิธีบริหารจัดการกองทุน (ร่างมาตรา 52-62)

6. กำหนดความผิดและโทษ เช่น การใช้น้ำเกินปริมาณที่กำหนด โดยให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติมีอำนาจดำเนินคดี (ร่างมาตรา 63-71)

7. กำหนดบทเฉพาะกาลให้จัดตั้งคณะกรรมการและกองทุน และให้คณะกรรมการจัดทำแผนและรายงานสำคัญภายในระยะเวลาที่กำหนด (ร่างมาตรา 72-78)

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

- 1.1 สำนักนายกรัฐมนตรี
- 1.2 สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

2. ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม

- 2.1 กระทรวงการคลัง
- 2.2 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 2.3 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.4 กระทรวงมหาดไทย
- 2.5 กรมควบคุมมลพิษ
- 2.6 กรมเจ้าท่า
- 2.7 กรมชลประทาน
- 2.8 กรมทรัพยากรธรณี
- 2.9 กรมทรัพยากรน้ำ
- 2.10 กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- 2.11 กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 2.12 กรมป่าไม้
- 2.13 กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
- 2.14 กรมพัฒนาที่ดิน
- 2.15 กรมโยธาธิการและผังเมือง
- 2.16 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- 2.17 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- 2.19 สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- 2.20 กรุงเทพมหานคร
- 2.21 การประปานครหลวง
- 2.22 การประปาส่วนภูมิภาค
- 2.23 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

2.24 องค์การจัดการน้ำเสีย

2.25 สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

2.26 สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

- ประชาชน

ประเด็นเพื่อรับฟังความคิดเห็น

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดหลักการในการบริหารจัดการน้ำ การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรับรองสิทธิของประชาชนที่จะได้รับการป้องกันและลดผลกระทบจากน้ำท่วม การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และการชดเชยหรือเยียวยาจากผลกระทบในการดำเนินการตามกฎหมายนี้ (ร่างมาตรา 5-7)

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้มี “คณะกรรมการบริหารจัดการน้ำแห่งชาติ” องค์ประกอบ วาระ หน้าที่และอำนาจ การดำเนินงานและงบประมาณของคณะกรรมการ โดยให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติสนับสนุนการดำเนินงาน (ร่างมาตรา 8-16)

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดหน้าที่และอำนาจซึ่งคณะกรรมการต้องดำเนินการตามหมวด 3 การวางแผนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หมวด 4 การบริหารความเสี่ยงและระบบเตือนภัย และหมวด 5 การจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน (ร่างมาตรา 17-43)

4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการดำเนินงานตามร่างพระราชบัญญัตินี้ พร้อมทั้งให้คณะกรรมการจัดการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน จัดตั้งเครือข่ายชุมชนบริหารจัดการน้ำและศูนย์รับข้อร้องเรียน รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลและจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ (ร่างมาตรา 44-51)

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการจัดตั้งกองทุนการบริหารจัดการน้ำแห่งชาติ วัตถุประสงค์ คณะกรรมการและวิธีบริหารจัดการกองทุน (ร่างมาตรา 52-62)

6. ท่านเห็นว่ากลไกการบริหารจัดการน้ำในปัจจุบันมีปัญหาหรือขาดการบูรณาการหรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะแก้ไขปัญหาได้หรือไม่ เพียงใด

7. ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

หากท่านประสงค์แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม สามารถส่งข้อมูลได้ที่
section77.7@parliament.go.th